

**MINISTER
ROLNICTWA I ROZWOJU WSI**

Warszawa, 10 listopada 2021 r.

Znak sprawy: DN.tr.600.79.2021

**Pan
Wiktor Szmulewicz
Prezes Rady Izb Rolniczych
ul. Przyszłości 5
05-804 Pruszków**

Dotyczy: pisma z 28 października 2021 r. (znak: KRIR/JM/977/2021).

Szanowny Panie Prezesie,

w związku z pismem w sprawie objęcia szczególną ochroną gruntów rolnych klas I-III, uprzejmie wyjaśniam, że Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi realizuje zadania z zakresu ochrony gruntów rolnych i leśnych na podstawie przepisów ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych (dalej jako u.o.g.r.l.). Zgodnie z u.o.g.r.l. oraz z przepisami procedury planistycznej zawartej w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, Minister na wniosek wójta (burmistrza) w drodze decyzji administracyjnej rozstrzyga, co do zasadności przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze pod warunkiem, że stanowią one użytki rolne klas I-III, położone na obszarach wiejskich.

Mając na uwadze ogólne zasady przeznaczania na cele nierolnicze gruntów rolnych, należy podkreślić, że celem u.o.g.r.l. jest ich ochrona zarówno ilościowa, jak i jakościowa, po to aby zachować zwartą rolniczą przestrzeń produkcyjną, w szczególności gruntów o najwyższej bonitacji, tj. klas I-III. Ochrona ilościowa (2) polega na ograniczaniu ich przeznaczenia na cele nierolnicze. Natomiast ochrona jakościowa polega na przeznaczaniu na cele nierolnicze w pierwszej kolejności gruntów oznaczonych w ewidencji gruntów jako nieużytki, a w razie ich braku innych gruntów o najniższej przydatności produkcyjnej, tj. klas IV-VI (3). Z unormowań tych jednoznacznie wynika,

że na cele nierolnicze powinny być wykorzystywane przede wszystkim nieużytki. Oczywiście zasada ta nie ma charakteru bezwzględnego, ponieważ ustawodawca wskazał również, że w razie braku nieużytków można na cele nierolnicze przeznaczać inne grunty o najniższej przydatności produkcyjnej, czyli w kolejności grunty rolne następujących klas bonitacyjnych: VI, V, IVa, IVb i dopiero w ostateczności grunty wyższych klas: IIIa, IIIb, II i I. Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, jako organ właściwy w zakresie ochrony gruntów rolnych rozpatruje wnioski tylko z punktu widzenia zasadności ochrony gruntów rolnych najwyższej wartości produkcyjnej oraz utrzymania zwartości przestrzeni rolniczej przed zainwestowaniem. Przepisy u.o.g.r.l. zobowiązują Ministra do oceny celowości zmian przeznaczenia użytków rolnych najwyższych klas bonitacyjnych (I-III) na cele nierolnicze, w kontekście potrzeby zapewnienia bezpieczeństwa żywnościowego. Realizując swoje ustawowe obowiązki, Minister kieruje się szeroko rozumianym interesem publicznym, który w tym zakresie wyraża się ochroną najlepszych klas gruntów rolnych przed zabudowaniem oraz ochroną rolniczej przestrzeni produkcyjnej.

Podkreślenia wymaga, że Minister wyraża zgodę do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Decyzja Ministra odnosi się jedynie do gruntów rolnych klas I-III, przewidzianych w projekcie planu na cele nierolnicze, a nie do całego obszaru zagospodarowania przestrzennego, w granicach którego występują również nieużytki, grunty niższych klas bonitacyjnych oraz tereny już zagospodarowane na cele nierolnicze w ramach wcześniej obowiązujących planów.

W tym miejscu warto wyjaśnić, że o zmianie przeznaczenia na cele nierolnicze gruntów, które w procedurze opracowywania planu miejscowego nie wymagają uzyskania zgody Ministra w myśl u.o.g.r.l. (grunty rolne niższych klas bonitacyjnych IV-VI) decyduje rada gminy, podejmując uchwałę w sprawie uchwalenia planu miejscowego. Nie mają zatem w tym przypadku zastosowania między innymi przepisy (4), dotyczące obowiązku uzyskiwania zgody Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na przeznaczenie na cele nierolnicze gruntów rolnych klas I-III. Biorąc pod uwagę ogólne zasady ochrony gruntów rolnych, że na cele nierolnicze przeznacza się przede wszystkim nieużytki i grunty niższych klas bonitacyjnych, nie powinno być wątpliwości, że inwestycje nierolnicze (np. takie jak budownictwo mieszkaniowe i produkcyjno-usługowe) powinny być realizowane na tych gruntach.

Ochrona gruntów rolnych jest podyktowana troską o glebę jako dobro naturalne, które zalicza się do nieodnawialnych zasobów przyrody, a którego zachowanie dla przyszłych pokoleń i ochrona jest obowiązkiem władz publicznych (co znajduje odzwierciedlenie w orzecznictwie administracyjno-sądowym np. w wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 23 kwietnia 2014 r., sygn. akt II OSK 2898/12). Jest to szczególnie ważne w kontekście zmniejszającej się ciągle powierzchni gruntów rolnych najwyższej jakości, na których może być prowadzona efektywna produkcja rolnicza przy użyciu najmniejszych nakładów.

Ograniczanie przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze stanowi bowiem priorytet przed innymi aspektami, jak np. kwestie ekonomiczne czy społeczne, Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, jako organ wyspecjalizowany w tego typu sprawach, ma prawny obowiązek oceny wniosków dotyczących przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze, przede wszystkim z punktu widzenia ochrony gruntów.

Aktualnie prowadzone są prace nad nowelizacją u.o.g.r.l., która umożliwi skuteczniejszą ochronę gruntów rolnych o najwyższej wartości produkcyjnej. Należy jednak zauważyć, że zgodnie z obowiązującą u.o.g.r.l., zmiana przeznaczenia najlepszych gruntów klas I-III jest możliwa, ale tylko w sytuacji, gdy władze gminy wykażą w treści wniosku, że nie ma innej sposobności rozwoju zabudowy o charakterze nierolniczym na gruntach słabszych klas bonitacyjnych, czy na gruntach rolnych już na te cele przewidzianych lub też wnioskowane grunty stanowią jedynie niewielkie enklawy wśród istniejącej zabudowy nierolniczej.

Z poważaniem

z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Szymon Giżyński
Sekretarz Stanu
/podpisano elektronicznie/

Podstawa prawna:

- (1) ustawa z 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2021 r., poz. 1326;
- (2) art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy z 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2021 r., poz. 1326;
- (3) art. 6 ust. 1 ustawy z 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2021 r., poz. 1326;
- (4) art. 7 ust. 2 pkt. 1 ustawy z 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2021 r., poz. 1326.

Klauzula informacyjna o zasadach przetwarzania Państwa/Pani/Pana danych osobowych dostępna jest pod adresem:

www.gov.pl/rolnictwo/polityka-przetwarzania-danych-osobowych

Potwierdzam zgodność kopii wydruku z dokumentem elektronicznym:

Identyfikator dokumentu	2170760.6721845.4381217
Nazwa dokumentu	DN.tr.600.79.2021_ odpowiedź na pismo Prezesa Krajowej Rady Izby Rolniczej.pdf
Tytuł dokumentu	DN.tr.600.79.2021_ odpowiedź na pismo Prezesa Krajowej Rady Izby Rolniczej
Sygnatura dokumentu	DN.tr.600.79.2021
Data dokumentu	2021-11-10
Skrót dokumentu	91165C4D986746A5C1982EE8F6CB98585D514039
Wersja dokumentu	1.4
Data podpisu	2021-11-10 14:26:09
Podpisane przez	Szymon Giżyński; MRiRW Sekretarz Stanu
Rodzaj certyfikatu	Certyfikat kwalifikowany podpisu elektronicznego karta

EZD 3.104.37.37.7626

Data wydruku: 2021-11-10

Autor wydruku: Hulak Tomasz (Specjalista)